

Neatliekamas
„LIETUVA“
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant metų
Amerikos... \$2.00
Europos... \$3.00
„Lietuva“ spausdina Koles, Konstitucijos ir kitokius drąsus lietuviškai, lenkaiškai ir angliaiškai.
Uždėdamas „Lietuvą“ reikia draugai ir penumėmą priimti. Priimdamas pinigų adresuoti taip:
A. OLSZEWSKIS,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA“
Published every Friday at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to:
A. OLSZEWSKI,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 21

CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 24 Gegužio (May) 1901 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IX

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas McKinley, dėl netikėtos ligos savo moteris, turėjo pertraukti kelionę po visokius Amerikos kraštus, kurią jam kiti įkalbėjo, kad atliktų ją su tokiomis iškilėmis, kaip kitur atlieka despotai svieto užkariautojai. Šiuo metu McKinley prezidentas pasirodė, kad turėjo vilties išgydyti prezidento paciją, bet dabar ji eina geryn ir yra jau viltis, jog galės išgyti ir galės parvažiuoti į Washingtoną, kur prezidentas priverstas sugrįžti. Prezidentas gavo saugausimo telegramus nuo Anglijos karaliaus, nuo Prancūzijos prezidento ir nuo daugelio kitų Europos valdovų.

Dauguma Kubos reprezentantų priėmė Amerikos reikalavimus, kadangi sugrįžę iš Washingtono delegatai paaiskino, jog prezidentas pažadėjo nesiskisiti į Kubos savistovystę ir jos be reikalo ne stabdyti, įskis tik taisyklę, jeigu ant Kubos rengtųsi už pulpti svetimi priešai, arba jeigu čia užgimtų anarchija. Kita vienok kubiečių dalis persegstė lengvą įtikinčią vientaucius ir nurodo, kad Amerika reikalauja sau salos Pines ir kelių portų ant stačių savo karizkai laivynai, kas ne reikalinga, jeigu Amerika nemelsys kistiesi ir stabdyti Kubos savistovystę. Ne reikia dar užmiršti, kad Amerikos randas, neradamas vietų namieje, apdovanojo visokiems urdais ant Kubos ir tai geriausiai apmokamais, daugelį amerikoniškų politikierių ir tai ne geriausias veislės. Jeigu tie politikieriai pasilikty ant Kubos, juk tai ne galėtų but ne kalbos apie kokią nors savistovystę. Visai tokiu būdu amerikoniški pasielgę su Havai saloms Atkakus ten keliems šimtams amerikonių, jie praszalio karalienę iš čiabuvų, amerikoną Dole įspraudė už prezidentą apgarsintus Havai republikos. Tas valdė su amerikonių pagelba visas salas teip jau despotizkai kaip ir Maskolijos caras ir ant galo, žinoma ne dykai, pasiūlė Amerikai užimti salas kaip savo valdybas. Prezidentas McKinley ir pasikubino išpildyti praszamą neva salų gyventojų, o ištikro reikalavimus 2000 amerikonių.

Nuo Filipinų salų ateina dabar vien žinios apie pasidavimus filipiniskų pasikėlimų. Teisybe, daug pasikėlimų pulkelių pasidavė, bet yra dar vis keli tukstanciai, ar gal dar daugiau besipriešinančių. Prieita sanvaite pasidavė amerikonom Filipiniecų jenerolas Macardo. Kadangi pasidavė daug vadovų be tikrų priešasčių, tai reikia manyti, kad filipinieciams nusibodo ir teip jau per ilgai besitraukianti kova, arba gal but, kad paėmus Aginaldą, nėra kito teip įtekmingo, kuris galėtų kovą filgiaus palaikyti. Prieita sanvaite atlaukė Aginaldą vieno laikrasčio reporteris. Filipiniečių vadovas ne daug ką pasakė, jis aiškino, jog budamas nelaisviu, ne turi ką kalbėti. Tuom tarpu amerikoniškos kariunos virszininkas teisinasi, kad laiko prie Aginaldą sargybą vien ant apsaugojimo jo nuo priesų, bet saugojamasis sako, kad jis apginęjų ne reikalauja.

ja. Čia turbūt Aginaldą pasakojime bus daugias teisybės, amerikoniški virszininkai vien giriasi savo žmoniskumu, nors ant praktikos tankianis nežmoniskas pasirodo.

Azija.

Virszininkas amerikoniškos kariunos, kuris, nemokėdamas laikyti liežuviu už dantų, ne kartą suerzino virszininkus geriaus apsisatusius svetimų kariunų ir pasakui turėjo įžeistus perprasidinti, galutinai prisakė savo kareiviams susirinkti į miestą Taku. Čia kareiviai bus perkelti ant laivų ir pergabę juos ant Filipinų salų. Prancūziškas pasiuntinys Pichon iškeliauo teipogi į tėvynę. Pats grafas Waldersee ketina iškeliauti 14 d. berželio. Grįžta namon ir didesnė dalis prancūziškos kariunos.

Chinų randas sutinka ant užmokejimo svetimiems kraštams atlyginimo, tik kad ant to pinigų ne turi, tai ne gali užmokėti ant syk, bet išmokėjimą stengiasi nutęsti ant 30 metų. Daugiau kaip po 10 milijonų ant metų ne gali mokėti. Ant surinkimo tiek pinigų turi uždėti muitus ant svetimų tavarų. Dalis viespatysčių ant to sutinka, bet kitos užsitęsimui išmokesčio ne pritaria.

Svetimi ambasadoriai veda tarybas toliaus, bet ir jie ne gali susitaikyti, kadangi reikalavimai viespatysčių yra ne vienoki, tankiai priešingai viens kitam. Per tai ir tarybos turi užsivilkinti.

Maskolizkas randas nuolat garsina, kad ne nori griebti nė jokios Chinų provincijos, vienatinius, girdi, Maskolijos siekis Chinuose, yra padėti to krašto ciecoriui užsilaikyti ant sosto, padėti jam suvaldyti maiztus. O vienok Maskolija nesirengia pasitraukti iš Mandžurijos. Mat maskoliai, nors be Chinų rando pritarimo, nori teip ilgai laikyti savo rando kose tuos kraštus, kuriuos užsidėmė apvaldyti ir priškirti prie savo valdybų, kol ne pasitrauks iš Chinų svetimų kraštų kariunos. Pasakui atgas vėl liuosybę ir mokės priversti Chinų ciecorių, kurio peristato apginęjų, oficializkai atiduoti sau Mandžuriją ir kitus reikalavimus kraštus. Neesant svetimų kariunų, nieks Maskolijos godumo ne stabdys ir už tai ne apreišz karės. Maskolija nuo seniai panasziai elgiasi Azijoje. Jeigu ant syk patinka per smarkų prieštaravimą ir be karės ne gali gaidziamo krašto užimti, tai pasitraukia, nusilenkia. Laukia geresnės progos, o tokiai atsitikus, vėl panaziną savo seną reikalavimą, kol ant galo ne gauna be karės to, ko geidė. Karės Maskolija nie mēsta, kadangi karė, nors ir pasekminga, be pinigų ne apsieina, o jų Maskolijai nėra per daug. Ant galo praidėjus kare, Maskolija ne gali įstengti priderancizai daboti savo reikalų kitur; kaip dabar, įsipainioti į karę buty net pavojinga, kadangi laike karės galėtų pakilti revoliucija pacioji Maskolijoje, rando akriaudžiamų ne galima but teip lengvai suvaldyti.

Angliski laikrasčiai garsina, buk Persijos szachas pavojingai serga. Jeigu jis numirtų, be abejonės Persiją pakiltų viduriniai maiztai. Lakrasčiai tvirtina, jog Maskolija laukia to su nekantrybe ir turi jau su-trauktą kariuną ant Persijos rubežių. Pasimirus Persijos szachui, maskolizka kariuna įsiveržtų į Persiją ir užimty visą tą puikų ir vaizdingą kraštą.

Pietinė Afrika.

Už dviejų sanvaicių pietinė Afrikoj užstoja žiema. Dabar didesnės būry pajiegos stengiasi prisigriebti į siaurtytiną kampą Transvaaliaus, kur jų, dėl neprieinamų kelių, ne gali pasiekti anglionai. Čia kariuntojai už laisvę galėtų per žiemą atsilsti ir siekt tiek atsigauti. Anglijonai siunczia visas savo pajiegas ant nedaleidimo būry ir tuos nors vaizgus bet ne prieinamus kraštus Čia traukia su savo kareiviais ir jenerolas DeWett, kuris, kaip dabar anglionai pranesza, turi ne 2000, bet 5000 geriausių ir narsiausių vyrų. Jeigu jo anglionai ne įstengė įveikti, kada jis turėjo tik 2000 kareivių, tai dar mažesnę viltį jie turi nedaleisti keliauti ten, kur jis nori, turint jam 5000 žmonių. Kada reikia, jis moka išdailinti į laiką savo pajiegas ir atskiros dalys persigriebia per tarpus anglionų teip, kad tie nė ne pajunta, kada tas atsitinka. Jeigu gi anglionams ne pasiseks sulaukti traukiančių ir siaurais būry, tai jie per žiemą ne prieinamuose apskriciuose labiaus susidurs ir galės traukti kovą mažaisiais dar vienus metus. Kadangi karė anglionams neispauskaitai daug kasduoja, tai ji Angliją gali nustumti į bankrutystę. Netekusi pinigų, Anglija ne galės karės vesti ir noroms ne noroms turėtų priprizinti būry republikoms neprigulumstę. Karė juo toliaus, juo labiau nusibosta patiems anglionams, dideli kasztai reikalauja daug pinigų, reikia ant gyventojų sprando dėti didesnius mokesčius, kurie gyventojams išrodo per didelius. Kada gyventojams nusibos didinami nuolat mokesčiai, jie gal išversti Salisburio ir Chamberlaino ministeriją. Jeigu būrai gal dar tęsti kovą per ilgą laiką, jie gali priversti anglionus visizkai pasitraukti iš savo krašto. Jie Afrikoj bando visoki būdų karės vedimo net nedaleistų civilizuotiems kraštams. Jie ima į nelaisvę moteris ir vaikus, kariujančius ir ne kariujančius, naikina farmas ramiai gyvenančių būry. Dabar lordas Kitchener prasišz išdegti nuo kraščio išsidižiusias pievas, kad būry arkliai, netekę paszaro, išstipty. Bet teip darant, Kitchener naikina ne kariujančių gyventojų tortus, kas pagal terptantizkias tiesas, priimtas visų civilizuočių kraštų, yra uždrausta. Ar tas padavadyjimas suskubys pasidavimui būry, sunku įspėti. Jeigu per išdeginimą pievų būry arkliai ne teks maisto, tai juo ne turės ir anglionų arkliai, o tu yra daug daugiau. Privežima paszaro sunkina būrai, užstoję visur kelius. Anglisko vado ne žmonizskas, kvailas padavadyjimas gali kreiptiesi ne tik prieš būrus, bet ir prieš anglionus. Didėsn būry pulkeliai atsirado anglizkose valdybose, vienas iš jų yra į siaurais nuo Transvaaliaus, kitas gi į pietus. Jie čia išsėsz keli

miestus. Paciose būry republikose išzilgai geležinkelio yra daug išmėtytų būry pulkelių ant sunkinimo privežimo maisto, amunicijos ir arkliams paszaro anglizkai kariunai. Didžiausias iš jų pulkelių ne turi daugiau kaip 800 vyrų, bet jie išmėtyti teip, kad atsitikus reikalui, gali sueiti į kruvą ant nuveikimo kokio nors svarbesnio miero.

Sugrįžęs iš Prancūzijos Anglijos ministerių pirmas Salisburis, vienoje iš savo kalbų išreiskė, kad nors karė su būrais reikalauja daug pinigų ir daug žmonių gyvasčių, bet ji buvo reikalinga ant parodymo svetui Anglijos galybės, kadangi, girdi, kitur tikėjo, kad galybė ta puola. Iš tos Salisburio kalbos visur juokiasi, laiko ją ne tik už melagingą, bet už pritikanciją bepročiui, o ne ministeriui, kadangi iš tikro tik karė su būrais, kurių teip ilgai ne gali įveikti, nors visas būry skaitlius ne pereina skaitliams anglizkos kariunos išsizgotos į Afriką, parodė vis Anglijos silpnę; prieš karę visi Angliją laikė už daug galingesnę, negu ji pasirodė.

Netoli stacijo Sloting, Transvaaliuje, būrai sulaukė apkaustytą trūkį ir išardė jį su dinamitu. Prie to majoras Heath liko užmuistas. Kiek prazuvo paprastų kareivių, Kitchener ne paduoda.

Balkanų pussalis.

Nesutikimai Turkijos su kitoms viespatystėms už pacztą dar galutinai ne pasibaigę. Kitos viespatystės buvo pavesdusios Prancūzijai perplaukti per Dardanelių jūrų siaurumą su karizkais laivais ir pareikalauti nuo Turkijos užganėdinimo. Dasižinojęs apie tai Turkijos angusciausias urėdininkas Dindys Vezyras, atsiliepė prie visų sveitymų perprasdydamas juos už su laikymą svetimo paczo siuntinių ir pranesz, jog svetimų kraštų pacztas gali pasilikti. Dalis viespatysčių tuom pasiganėdina, ne pasiganėdina vienok dar Prancūzija, Austrija ir Anglija. Todėl dar vis nežinia, kaip tie nesutikimai pasibaigis. Be abejonės Turkijai ateis dar toliaus nusilenkti. Prancūzija reikalauja ne vien pripažinimo svetimo paczo, bet ir užtikrinimo, kad Turkijos urėdininkai nesikisiz į paczo reikalus ir ne sulaukys jo siuntinių.

Serbijoj, kaip pranesza laikrasčiai, užgimė dideli nesutikimai karaliaus seimynoje tarp senos karalienės ir jauno karaliaus. Sena karalienė norėjo karalių prigauti; ji neva apseigo ir pagimdė sosto įpėdinį. Tuom tarpu pati budama ne vaizga, su tult ministerių žinia, paėmė savo sesers vaiką ir jį perstato karaliu kaip savo pagimdytą sosto įpėdinį. Prigaivystė vienok išsuto į aikštę ir ist to kilo nesutikimai tarp karaliaus ir jo pacios. Kadangi karalienė dabar iz tik ro serga, tai dar nežinia, ką su ją padarys. Karalius reikalauja, idant ji buty izvysta iz Serbijos arba kad jį perskirtų su nekencizama jo paczia.

Maiztai Albanijoj keliose vietose vėl apsiereiskė. Buvo keli smarkėni susirėmimai albaniečių su turkizka

kariuna. Albaniečiai reikalauja platesnės autonomijos. Kadangi Macedonijoj, teipogi tulose azijatziskos Turkijos provincijose yra teipogi maiztai, tai sultano valdžioms reiks išpildyti albaniečių reikalavimus.

Homburge, Vokietijoj, kaip laikrasčiai garsina, szia varszu susivaziuos svarbiausi Europos valdonai: Anglijos karalius, Austrijos ir Vokietijos ciecoriai ir maskolizkas caras. Bereikalo valdonai ne rengia susivaziavimų. Turbut čia atliks jie kokias svarbesnes tarybas, bet kokias, dar nežinia.

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Maskvos Gamtos tirinėtojų draugystė pavadė ant toliaus Onai Misunienai daryti geologizskus izstirus Vilniaus gubernijoj, ir rinkti kolekciaus.

Nuo gegužio mėnesio Vilniuje likosi parengtas girių matavimo būras, kuris, ant pareikalavimo keno nors, už atskaitų užmokėsi, atliks izmatavimus girių, darys planus girių ir tt.

Maskolizkas ministerių komitetas užgryė naujus įstatus, apio rengimą pamokinančių prelekių. Pagal naujus įstatus daleidimais laikyti prelekcijos izduoda gubernatorius, kuris, net daleidimais, jeigu jam nepatinka prelegento ypaty, gali pertraukti prelekciją. Raszai paskirti ant skaitymo turi pereiti cenzurą direktorių mokslinių direkcijų. Kadangi tie ponai ne moka lietuviskai, tai žinoma, jie bandys stabdyti ir nedaieisti lietuviskų prelekių.

1d. gegužio ant Kalvarijos pliaukas atsiuvo siaudų ir szieno juomas. Sziaudus pardavinėjo po 23-25 kap. už pudą, szieną gi po 36-38 kap.

Vienatiniui Vilniuje katalizski prieiglaudos namai, parengti ir uoliaukim prie Szv. Onos parapiojos vokiečių katalikų, priglaudė pereinu se metuose 16 ypatų, 8 gi davinėjo pazelp. Ant uoliaukymo namų izleido 2307rubl. 86kap.

Kapitalas Vilniaus Nemeczių Nušidėjilių kolonijoj draugystės pereinuose metuose susidėjo 1272 rubl. 94 kap. gatavims pinigais ir 61850rub. procentinėms popieroms. 1900 m. įplaukė iz būvamių suduose, nuo sanarių ir aukų 37348rub. 7kap. gatavims pinigais ir 200rub. procentinėms popieroms. Izleido gi per metus 38-297rub. gatavims pinigais ir 19750 procentinėms popieroms. Pataisy-mo nemeczių nušidėjilių kolonijoj Valiuciuose buvo 11 vaikų sudų paskirti į Koloniją.

Iš Vilniaus gub.

Per sanvaite nuo 20-27 balandžio Vilniaus gubernijoj buvo apsigimę visokioms limpanczioms ligoms, Vilniuje: szlakuo-toms sziltinėms 9, pilvinėms 2, tymais 4, difteritui 1, raulpėms 2, kraujine 1. Paviečiuose ir po kaimus apsigimę buvo:

Szlakuotoms sziltinėms: Vilniaus pav., kaime Konichuose apsigro 2, buvo sergančių 3, kaime Dailidichuose apsigro 10, izgijo 4, numirė 1.

Pilvinėms sziltinėms: Vilniaus pav., kaime Juknaziuose apsigro 30 žmonių, izgijo 1, numirė 4; Aszmėny pav., kaime Geistuose apsigro 5, buvo sergančių 8; Lagumoviciuose apsigro 15, izgijo 8, numirė 4; Disnos pav., kaime Verelepuose apsigro 24, izgijo 15, numirė 3, kaime Pustu-nuose apsigro 3, buvo sergančių 9, numirė 1; Szventėny pav., kaime Potasznia apsigro 9, numirė 5.

Raulpėms: Vilniaus pav., kaime Modnikuose apsigro 1; Disnos pav., kaime Balacuose 1, kaime

Szatuose 2, kaime Sziszine 7, kaime Lisovkoj 7, Ivankuose 1, Laczapkuose 19, Vianužinė 5; Aszmėny pav., kaime Mezike 1, Baranovyčiuose 1, Veikinieliuose 2, Gerdunuose apsigro 4, numirė 2; Lydos pav., kaime Norkunuose apsigro 6, numirė 1, Žemaičiuose apsigro 2, kaime Drozdove apsigro 4, numirė 1.

Iš Lietuviszko Minsko.

Susztraikavo čia aptiekorių pagelbininkai, kokių yra apie 50. Jie už 5-10 rubl. ant mėnesio turi dirbti po 16 val. ant dienos, o dar ir naktį ne turi liuos laiko. Bandė čia įvesti dvi pagelbininkų atmaini, bet daugias aptiekorių ant to ne sutiko.

Pagal Minsko apkeicio sudo atskaity, 1899 m. gubernijoj paildyta 611 kriminalizskų nusidėjimų, už kuriuos sudas nubaudė 711 vyritzkių ir 119 moterių. Terp nusodytų daugiausiai buvo pasikėsinusių ant gyvasties artymies 278, už vagystę 169, nusidėjimų prieš randa 54, prasiengusių urėdinkų 24, pavogusių rando pinigų 16, nusidėjimų prieš tikėjimą 15.

Minsko žydai netoli miesto rengia žemdarbystės mokyklą ir prie jos pasimokinimui žemdarbystės, specializską farmą.

Iš Baltstogės (Belostoko), Grodno gub.

10 d. balandžio, ant geležinkelio stacijo Belostok darė bandavones su izradima vietinio gyventojaus, Jono Szusickio. Jis padirbo ypatizską automobilį, ant kurio varymo ne reikia nė garo, ne elektrikos, bet vežim varo jame sėdintis, apšaudamas pedalg. Vežimas izrodo pravai padirbtas, kadangi mat izsardėjas ne turtingas, jis pati dirbo ratus, juos apkaustė; bandavonės gana gerai pasisekė. Pagerius, dirbant dalis specializskas, automobilis toks izstikro butų naudingas. Szusicki automizka, kad jis gali padirbti vietiniazską valtį, kuri gali ne tik plaukti ant vandens be garo ir irklų, bet ir cizuoti ant ledo.

Iš Vileikos, Vilniaus gubernijoj.

28 d. balandžio apvogė szovin-cius ant stacijo geležinkelio vagonats atstojus su tavorais. Iz vieno vagono pavogė kelias izvamas maszinas ir kelis pudus vilnų. Vagonų izraktai ir plombos buvo nusukintos, iz ko matyti, kad vagiliai turėjo ne maizt laiko. Panaszus atsitikimai čia buvo gana tankiai. Ne seniai prie krovimo vagonų pazelavė kelis tavorų kaus, užtai keli geležinkelio tarnai ne teko vietos, bet pavogusių tavorus ne surado.

Iš Lietuviszko Brasto.

13d. gegužio izdegė dalis miesto Lietuviszko Brasto. Gyventojai izdegusios miesto dalies neteko nė turtų, nė pastogės. Lietuviszkas Brastas yra Grodno gubernijoj, turi apie 50000 gyventojų. Yra tai drucziausia Maskolijos tvirtinė Lietuvoj, ji uždengia kelį ant Moskvos. Braste sudėgė laike paskutinio gaisro 152 namai ir 190 pardavinyčių. Blėd ugnies padarytą skaito ant 11 milijonų rublių.

Iš Prusų Lietuvos.

Nesenai, naktį, į arklininkus vieno dvaro netoli Kaukėmų, Prusų Lietuvoj, įsiveržė trys atėję iz Maskolizkos Lietuvos darbininkai ir norėjo pajauti niegan-czius arklių dabojuus, ant kurių už kę ten turėjo asabizską piktmą. Užpulti grynai, bet visgi užpuolikai vienam su briva perpjovė giliai gerkle, kita gi lengviau suėdė į kaklą. Padarę tų, izėjo ir du iz užpuolikai, tų paczių naktį perbėgo per rubežį atgal į Maskoliją, trezji gi suėmė Prusų žandarai. Be abejonės ne izstruks ir sugrįžė į Maskoliją, kadangi Prusų valdžios vardus jų pranesz maskolizskoms.

Iš Radoszkovicų.

Aplinkinėse szito miestelio buvoszj metą jau antru kartu tvanai. Upės Guiba ir Vezinka, tekančios per miestelį, susilijo į vieng ir užliejo visas žemesnes miestelio dalis; užliejo skurų izdirbinyčių, galvijų pjovinyčių ir daug namų. Moteris ir vaikus reikėjo valtimis ir trotais gabenti iz užlietų namų į augztesnę miestelio dalį.

Dėl stokos paszaro miestelij jo aplinkinėse, reikėjo gyventojams paleisti ant ganyklos savo galvijelius nuo pradios balandžio, nors, žinoma, ant laukų žolės ir dar ne buvo.

Kaime Maksimovka nesiliauja sziltinės, kurioms daug žmonių serga; miestelij teipogi ne truksta sziltinėms sergančių.

Iš Peterburgo.

28 d. balandžio (pagal maskolizską kalendorių) Peterburgo Lietuviszkaiz-Žemaitizska Labdaringa draugystė parengė teatrą ir koncertą ant savo naudos. Duotos buvo dvi komedijos: „Sziauczius ir je szeminizskis“, Korze nioweki, versta iz lenkizsko ir „Abejotina ypaty“. Po teatrui lietuviszkas choras, po derekija p. Pranacizio, padisnavo sekanczias lietuviszkas dainas: Labs ryts, Vai tu kleveiti, Už jurių už marių ir Jū jau per girį. Ant sziszų tik vardu komedijų ir dramų ir komedijos veikėjų buvo atspausiti lietuviszkaiz, pravardė aktorij buvo jau maskolizskai.

Apdovanoti kunigai.

Terp maskolizsko rando apdovanotų kunijų Lenkijoj, patinkame ir du kunij iz Suvalkų gub.: orderį Vladimirio III laipsno gavo sanarys kolegijus Seinų diece-zijos kun. Antanavyczius; orderį, Szv. Stanislovo III laipsno gavo Sudargo prabaszizskas kun. Dailidė. Ne už darbus ant lietuviszskos dirvos szilte lietuvisz kunijai maskolizsko rando apdovanoti orderiais.

Pasimirė lietuvių mokintojas.

9 d. balandžio Kelciuose, pietinėj Lenkijoj, pasimirė buvęs per ilgus metus mokintojumi lotynizskos kalbos Suvalkų gimnaz. Konradas Gasiorowski. Pradėjo jis tarnystę kaip gimnazijos mokintojas Vilniaus mokslineime apskirtyj. Po lenkmezui likosi perkeltas į Suvalkus, kūr tarnavo iki pabaigai tarnystos, taigi kol pripažino jam penziją. Daugelis lietuvių buvo jo mokintiniai.

Paukszczių observatorija.

Prusų Lietuvoj, žemdarbystės ministerija prie Kur-szizskos jurių kojos, ne toli kaimo Rozitų, rengia paukszczių observatoriją, kuri tēmys izlekian-czių paukszczių kelius, kuriais jie izlekia ir parlekia; vietas, kur jie apistoja pasieliti, teipogi apie vodingumą ir naudingumą žemdarbiams visokių paukszczių. Tie vis dalykai iki sziol dar priderancizai neizstirti, o šitai apie tai ne tik mokslineizmas bet ir žemdarbiams buty naudinga.

Iš Szkotijos.

Terp czianyszczių lietuvių maizai gero girdėt, terp jų yra daug tokių, kurie nežino, kuom jie yra; daugelis laikosi lenkizskos uodegos, yra terp czianyszczių lietuvių net toki, kurie, nemokėdami pats gerai lenkizskai, netnamieje su savo vaikais krevezioja lenkizskai (yra tokių gana dar ir Amerikoje, Rd). Apie apsidėsius su lenkėms nėra jau nė ką kalbėti: tų vaikai visi ne moka lietuviszkaiz, kadangi nėra kam juos izmokyti. Toki vienok lenkberniai ne atsižymi dideliu dorumu.

Sztai nesenai čia net vietiniam sude buvo bjauri prova. Vienas toks lenkbernis atėjo net su poli-cija į namus vieno maskolizian ir rado lovoj savo paczią. Tojė likosi painia į cypę. Atsizaukė

ji į sudą, reikalaudavo perskyrimo su vyru. Sudas vienok jį prisudyto; pirmutiniam vyriui ir jai atėjo numylėti maskolij apieisti. Nesidžiaugs turbūt vyras iz tokio priverstinai sugrąžinto gyvo tavoro. Szaitę moterizsk gana apszviesta, ji baigė net tris klia-sas gimnazijos (turbūt jos vyras ne turi atsakanczio apszvietimo, o per tai ir nusibodo apszviestenei moterizskai. To p nelygiai: iz viesty porų nėra niekada sutikimo ir meile ilgai ne buva. Juk žmogus įmyli žmogų ne vien dėl jo kuno, tik dėl ypatybių buodo ir proto. Kunizska meile greitai atszala, jeigu numylėta ypaty nieko apart kuno gražumo daugias. ne turi. Rd.)

Terp tikrų lietuvių tokių ne gražių atsitikimų ne pšitaiko. Iz sziaip jie gražiau pasielgia už lenkbernius. Ypacz gražiai elgiasi tie lietuviai, kurie skaito lietuviszkas knigas ir laikraszczius. Szitiejmat praleidžia laiką ant skaitymo, tai ne turi laiko mislyti apie blogus darbus, ne turi laiko blogai elgtiesi. Skaitlius skaitanczių knigas ir laikraszczius, nors palengva, visgi didinais.

Naujų Metų dienų czianyszczių lietuvisz parengė balių. Daugelis skundziasi, kad ant baliaus ne buvo tvarkos. Gal tame yra dalis teisybės. Mat mes dar nepratę prie rengimo visokių pasilinksimiojų. Toliaus gal izsmoksime ir netvarkos daugiu ne bus. Ir tas jau gerai, kad vietoj stumdytiesi kur publike, bandome gražesnių pasilinksimiojų, ant kurių gali atesti ir musk merginos ir moterys, kurios iki sziol nežinojo kaip atliekam laiką praleisti. Rods ir jos galėtų griebtiesi skaitymo, bet dar prie to ne priprato. Su laiku gal ir jos griebsis skaitymo.

Lietuviai.

Ar kapinės vodingos gyviams?

Daugelis daktarų prisiiaiko nuomonės, kad dabartinis numirėlių laidojimo būdas, taigi užkasant numirėlių į žemę, yra ne sveikas, kapinės, kur laidoja daug pasimirusių nuo visokių limpanczių ligų, gali but tikru szaltiniu ir palaikytoji epidemijų terp gyvų žmonių. Teip sprendžia daktariai; ant pėrimimo tos nuomonės ir lietuviszkoj kalboj izsleista knigutė p. a. „Kaip geriausiai laidoti numirėlius“, kurioje rodyja, vietoj laidoti numirėlius užkasant į kapus—juos deginti. Ar nuomonė ta teisinga, apie tai galima persitkrinti tik iz tirinėjimų; tirinėjimai ne visada pėrima greitai sutverčia nuomonę. Tirinėjimai ne pėrima ir nuomonės apie vodingumą gyviams dabartinį kapinių, ant kurių užkasa daug numirusių nuo visokių limpanczių ligų.

Londono daktaras Klein darė viles tirinėjimų ant persitkrinimo apie įtekme kapinių ant įseunkuo-sio į žemę vandens. Dras Aufrecht darė eiles bandavonių ant jurių bakterijas, kurioms jis skiepijo bakterijas visokių limpanczių ligų; jis persitkrino, kad ligų bakterijos, užkastose į žemę negyvuose kūnuose, ne turi tos tvirtybės kaip gyvuose ar negyvuose kūnuose ant žemės pavirsziaus. Kunuose negyvų jurių kilauczių įskiepytos bakterijos, jeigu tokių kūnų užkasti į žemę, užsilaiko neilgai; jau po mėnesio visokių ligų bakterijos nužudė ne tik galybę užkirsti ligą ką nors, bet nužudė gyvybę. Kadangi grabas žemę gali izsugulti nepagadytas ilgiau kaip vieng mėnesį, tai bakterijos, esančios numirėlių kūnuose, negali ligoms užkirsti poemojini vandenį; apart to dar likosi izstirta, kad gimdytojai ligų, esanti numirėlių kūne, iznyksta pirma negu gali pereiti per odą numirusio kūno. Dras Klein, o su juom ir daugelis kitų tirinėtojų, prisiiaiko nuomonės, kad žemę užgema kova terp pudanczių bakterijų ir gimdnoczių ligas ir pirmutinis pergalis antrazias, arba geriausias sakant chemizski procesai prie puvimo kovo izsiazkina lygiai li-

gas gimdancias, kaip ir puvimo bakterijas.

Saitlinių bakterijos teipogi greit išnyksta žemė; rodo nevaisingoj žemėj jos išbūva ilgai, bet žemė, kur yra daug kitokių bakterijų, tos išnaikina ligas gimdancias arba bent atima joms galimybę užkurti ką nors ligą.

Rods tirinėjamai dar neužbaigti, bet ir iš to, kas iki šiol ištirta, aišku, kad kapinės, nors ant jų laidoti ir daugiausiai pasimirusių nuo limpančių ligų žmonių, negali užkurti požeminių vandenių ir aplinkinių žučių ligų; gali ir šulinių vandenį patekti ligas gimdancias bakterijas bet ne iš palaidotų numirėlių kūnų, tik iš oro. Kiti tirinėtojai dar pirmą isztirė, kad ligas gimdancias bakterijas negali išeiti iš žemės ant paviršiaus. Taigi iš tirinėjamų aišku, kad kapinės negali kenkti gyviems, kadangi iš kapų ligas gimdancias bakterijas negali išeiti ant paviršiaus, ne patekti ir požeminius vandenius ir per išsunkti į žaliūnius.

Isz Amerikos.

Kraujo praliejimai.

ALBANY, N. Y. Ant suvaldytųjų srautų kraujo praliejimų užuolynų geležinkelio tarybų atsienė milijai, kuri pereinot ketvergo dienų pradėjo sraudyti ir pulkus susirinkusių žmonių. Vienas iš pasirašusių, prekšjas Walsh, pasimirė, kitas dar yra gyvas, trečias pasirašęs ne pavojingai. Pasirašiusi ne prigulė prie srautų, jie stovėjo prie savo pardavinių, ir prigulė prie įtekmingųjų ir turtinųjų miesto gyventojų. Gal jų draugai pamokys kariaunos viršininkus žmoniškesnio elgesio. Ant darbininkų balso tie ponai mažai paisy, tuos laiko už gyvulus, į kokius ant išbandymo karabinų, liepia sraudyti karveiviams.

Neuorejo valgyti suzienos.

TOPEKA, KANS. Ant tarybų apie paraliavimą žemės, atkaklo pasidėjus giminės indijonų kongresmanas Curtis ir senatorius Quarlis. Atkakus sziemiems Amerikos rando pasiuntiniams, indijonai apvaikšėjojo valgyti suzienos. Prie tokių valgyti pakviest ir atkaklus svečius. Curtis ir Quarlis atsakė, kad valgyti suzienos; indijonai tą palaikė už įdėdumą ir atsakė, nuo tarybų su įėjusiais juos Amerikos rando pasiuntiniais. Tiems reikėjo grįžti su tuszeiomis rankoms.

Kas užmusze?

WASHINGTON, D. C. Viena me czianyksziame hotelj rado ne gyvą 20 metų James Ayres isz Port Arthur, Mich. Kaip matyt, jis buvo nuszuatas, kadangi kune jo buvo kelios kulkos. Kraujo lasas rado lygiai ant lango, kaip ir ant kopėčių nutiestų nuo virszintųjų lubų ant žemės. Vienas kaimynas pasakoja, jog jis girdėjo šuolius ir paskui matė išlipant per hotelio langą jauna moteriszkę, kuri kopėčioms nuli po ant žemės ir nežinia kur dingo.

Nėnori laukt teip ligai.

BIRMINGHAM, ALA. Czianyksziame kalėjime sėdi 28 metų nusidėjėlis Mueller, už žmogžudystę nuspręstas ant pakorimo. Jis turi but pakartas 28 d. berželio. Kadangi jam nusibodo teip ligai laukti, tai jis užsimanė pats laiką suskubinti. Apliejo jis savo lovą ir drabužius su kerosinu ir atsigulęs ant lovos, uždegė. Sargai vienok buvo pasirėngę, jie paleido cziarykszią ant lovos ir ugnį užgesino ir Mueller ne spėjo susidiegti.

Sniegas.

GRAND FORK N. D. 12 d. gegužės sziute aplinkinėse snigo per visą dieną. Užstojo šalčiai. Jei gu vėjas neatstieks nuo pietų, užsto žalsnis, kurios gali nusiznoloti javus ant laukų, kurie czia gerai sužėdę.

Nelaimės ant geležinkelio.

KANSAS CITY, MO. Bėgantis į vakarus tavorinis traukis Union Pacific geležinkelio, užbėgęs ant pagadyto tilto, išszoko iš relių. Prie to lokomotyva ir keli vagonai nupuolė į upę. Trukio vėdėjas ir peckuryrs likosi užmuszti; nupuolė į upę ir prigirė do pasaliniai vyriškiai, kurie laike atstieklus nelaimės stovėjo ant tilto.

HAZELHURST, LA. Netoli nuo cziasezoko isarelių bėgantis isz Chicago traukis ir susidaužė. Prie to paceto urėdnuikas ir peckuryrs likosi užmuszti ir du trukio tarnai sunkiai sužeisti.

Indijonų žeme kolonizacijai.

Pietinėj Dakotoj dar zia vasa bus atidaryta kolonizacijai indijonų rezervacija Gregory pavietj, prie Nebraska rubežų. Plotai tie užima 11 milijonų akrų puikius žemės. Be abejonės bus gana norinczių gauti ir besivarandzcių ža žemės. Žemė valsinga, yra girios ir upeliai, kuriuose ne truksta visokių žuvių.

Užsidege kastynes.

MILWAUKEE, WIS. Netoli Iron Belt, szaftoj No. 2 Atlantic kastynių, 16 gegužio užgimė ugnis. Kada pasirodė ugnis, oloj dirbo 150 darbininkų, kurie su dideliu vargu išsigelbėjo. Kastynės likosi uždarytos ir jose pasilovė darbai.

Negyvas kuningas.

NEW YORK. Vieniuse namuose ant 9 ave. rado jau pagedusį kuną negyviu, kurį pripažino už katalikiszką kunigį S. Philips isz Hazleton, kuris laike paskutini sztraikui Pensylvanijoj, stojo darbininkų pusėj. Policija nužiu užmuszyszt ir suareztavo namų savininką, kuris ne turi geros garbės mieste.

Nelaimė ant parodos.

BUFFALO, N. Y. Ant parodos amerikizkos parodos placiaus, vėlyj yta, Martonas Kiefig, likosi elektrizsko drato užmusztas; du jo draugai, Kazimieras Stramplievicz ir Andrius Kozickis, be siustengdami išsigelbėti savo draugų, likosi pavojingai apdeginti.

Nelaimė ant garlaivio.

BEMIDJ, MIN. Laike apvaikšėjojo sukaktuvių neprigulmystės Norvegijos, ant garlaivio "Sjadow", ant kurio buvo sukrauti fejerwerkai, atstiko baisi eksplozija, kurios 11 žmonių likosi sunkiai sužeisti, o vienas sužeistas mirtinai. Dalis buvusių ant laivo nupuolė į vandenį ir iszt viena ypata prigirė.

Paskendo garlaivys.

GRAND TOVER, ILL. Netoli nuo cziasezoko upinis garlaivys "City of Paducah". Ant jo buvo 35 žmonės. Isz visio išgelbėjo tik 7 pasidėjus, kiti gi visi prigirė. Terp prigirėsių buvo 15 negrų darbininkų.

Eksplozijos.

AKRON, OH. Namuose pr. 220 Johnson str. East Afrone, kuriuose gyveno policistas Bruner, atstiko baisi dinamito eksplozija, kurios visi namai likosi išgrauti. Bruner, jo pati ir vaikai likosi eksplozijos isz lovų iszmesti. Keli aplinkiniai namai drucziai pagadyti. Mena, kad dinamitą po namais turėjo ant kerszo padėti miesto vagiliai.

SORANTON, PA. 16 d. gegužės, geležies dirbtuvėse ant Green Brige atstiko smarki eksplozija, kurios keturi darbininkai liko sunkiai apskulti, o vienas isz jų apskultas mirtinai. Terp apskulti lietuvio nėra.

Petrikis.

TARMINGTON, W. VA. Kastynė se George Creek Coal and Gran Co. atstiko baisi dujų eksplozija, kurios 6 darbininkai liko užmuszti, o trys mirtinai sužeisti.

CHAMPION, MICH. Champion kastynėse explodavo parakas. Eksplozijos vienas kalnakasy liko ant vietos užmusztas, o 7 sunkiai apskulti.

Gaisrai.

WALNEVILLE, ONT., KANADOJ. Sudėgė czia didelės briedziukų dirbtuvės. Bliedj ugnies padaryt skaito ant 120000 dol.

PERTH AMBOY, N. Y. Sudėgė czia International Clay Manufacturing Co. Bliedj ugnies padaryt skaito ant 200000 dol.

BROOKLYN, N. Y. Sudėgė czia parvų dirbtuvės Masury & Co. ant Plymouth str. Prie to sudegė ir 2 žmonės, o 2 likosi sunkiai sužeisti. Bliedj ugnies padaryt skaito ant 200000 dol.

EVANSVILLE, IND. Netoli Calhann. Ky. užsidegė velkantis medžių troj garlaivys "Orensboro". Kapitonas ir maszinistas isz sigelbėjo, do peckuryrai ir du darbininkai sudegė; sudegė suvisu ir patsai garlaivys.

HOOKETT, N. H. Sudėgė czia didelės krantuvės Hooksett Mfg Co. Bliedj ugnies padaryt skaito ant 100000 dol.

SEATTLE, WASH. Czianyksziain maszinistai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja didesnio už savo darbą užmokėsio.

SEATTLE, WASH. Czianyksziain maszinistai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir tokio užmokėsio, koki gaudavo dirbdami 10 val.

TAREMONT, PA. Dirbtuvėse Pittsburgh Plate Glass Co. užgimė sztraikai. Darbininkai reikalauja tokio užmokėsio, koki gaudavo 1893 m.

HOUGHTON, MICH. Czia nykszioms tarnaitės sutvėrė uni-ję. Jos reikalauja geresnio užmokėsio, trumpesnio darbo laiko, daugiaus szvenczių ir liuosybės primumėti pašistamus, draugus ir gimes.

Isz darbo lauko.

COLORADO SPRINGS, COL. Portland kastynės likosi uždarytos ir per tai 700 darbininkų atsirado be darbo. Priežastis uždarymo kastynių yra ta, kad kastyniui siavininkai ne galėjo susitaikyti su darbininkų unija apie praszalinimą nuo darbo ne prigulinczių į uniją darbininkų.

NEW YORK. Organizacija czianykszių budavojimo vedėj, apreiszkė, kad ji sustabds visur darbus prie triobų statymo, jeigu murininkai ne užbaigs sztraiko. Jeigu isztikro iszpildytų pridėdėjimą, 60000 darbininkų atsirastų be darbo.

EAST HELENA, MONT. Darbai czianyksziuose geležies dirbtuvėse pasilovė, kadangi darbininkai pakėlė sztraiką. Mat czianyksztė legislatura užgėrė 8 darbo valandas, tai dirbtuvių siavininkai numadino uždabj ant 20%.

TAMPA, FLA. 6000 czianykszių cigary dirbėjų pakėlė sztraiką. Jie reikalauja, idant dirbtuvių siavininkai pataisyt tiltą, kadangi dabar, besikeliant su valtelėmis ir dirbtuvės, reikia žudyti daug laiko.

TAMPA, FLA. Sztraikas cigary dirbėjų pasibaigė, darbininkai sugrįžo prie darbo; miestas mat liepė pastatyti tuomtarpių ant pontonų tiltą.

ORGANIZACIJA VISOS AMERIKOS maszinistų reikalauja 9 darbo valandų ir tokio užmokėsio kaip dabar. Jeigu tas ne bus iszpildytas, nuo 20 dienos gegužio nutartais sztraiką pakelti.

WASHINGTON, D. C. Prezidentas Amerikos maszinistų organizacijos O'Connell susitaikė jau su 3000 fabrikų, kurie sutinka ant pr-pažiniomo maszinistams 9 darbo valandų; tose todėl dirbtuvės maszinistų sztraiko ne bus.

ALBANY, N. Y. Pasibaigė czia ir visuose aplinkiniuose miestuose sztraikai tarnaujančių ant uolyczių geležinkelij. Tarnaujanti iszkovojo pakėlimą užmokėsio po 20 c. ant valandos.

HAZLETON, PA. Eberdale kastynės Markle Co. darbininkai sugrįžo prie darbo, kadangi kompanija pertikrino, jog praszalintas nuo darbo darbininkas peržengė darbo įstatus.

KANSAS CITY, MO. Darbininkai garinių katilų dirbtuvių pakėlė sztraiką. Jie reikalauja pakėlimo uždabio ant 12 1/2 c. ir 9 darbo valandų ant dienos.

CONNELLSVILLE, PA. Pereitą savaitę dēge czia 1918 koto peczių; stovėjo gi 1628 pecziai. Dirbo beveik prie visų po 5 ir pusę dienos.

DAYTON, OH. Kadangi czianyksziuos dirbtuvės ne subko ant reikalavimo maszinistų, tai jie nuspręsdė sztraikuoti. 3500 žmonių sztraikuoja.

MILWAUKEE, WIS. Kadangi czianyksziain dirbtuvių siavininkai ne sutinka ant maszinistų reikalavimų, tai turės užgimti sztraikai. Yra czia 1600 maszinistų prigulinczių prie unijos.

SHARON, PA. Maszinistai czianykszių plieno dirbtuvių pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir didesnio už 12% už darbą užmokėsio.

PITTSBURG, PA. Darbininkams czianykszių geležies dirbtuvių pakėlė uždabj ant 35 c. ant valandos ir dirbs jie tik 8 val. ant dienos.

KENOSHA, WIS. 200 darbininkų Simond Mfg. Co. dirbtuvių pakėlė sztraiką. Darbininkai reikalauja priėmimo naujos užmokėsio tabelės.

TROY, N. Y. Tarnaujanti ant czianykszių sztrikarių pranesė mirties bulni/trui, kad jie sutinka grįžti prie darbo ir užbaigti sztraiką.

ST. JOSEPH, MO. Sztraikas darbininkų triobų statymo pasibaigė. Darbininkai iszkovojo pakėlimą uždabio ant 2 1/2 c. ant valandos.

PORT WAYNE, IND. 125 maszinistai varstotuose Wabash geležinkelio pakėlė sztraiką. Jie reikalauja didesnio už savo darbą užmokėsio.

SEATTLE, WASH. Czianyksziain maszinistai pakėlė sztraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir tokio užmokėsio, koki gaudavo dirbdami 10 val.

TAREMONT, PA. Dirbtuvėse Pittsburgh Plate Glass Co. užgimė sztraikai. Darbininkai reikalauja tokio užmokėsio, koki gaudavo 1893 m.

NEW YORK. Didėsni dalis czianykszių dirbtuvių subko ant darbininkų reikalavimų. Isz 12000 maszinistų 8000 nereikalauja sztraikuoti.

ST. ALBANS, VT. Maszinistai ir tili apdirbanti metalų darbininkai varstoj Central Vermont geležinkelio pakėlė sztraiką.

NEW HAVEN, CONN. Maszinistai Hartforde, Bridgeport, Desley, Ansonia, Norwalk, Waterbury, New Britain ir kituose miestuose pakėlė sztraiką.

ST. LOUIS, MO. Dirbtuvių siavininkai susitaikė su maszinistais, todėl czia ne bus reikalo sztraikuoti.

SOUTH MONACO, PA. Sustvėrė czia kompanija, kuri pastatys ziatame mieste naujas plieno dirbtuves.

TRIMBLE, PA. Kapitalistas Blower pirkto sziute aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglis ir parengs naujas kastynes.

READING, PA. Sztraikuoją czia 1200 darbininkų Reading Iron Co. ir Bello dirbtuvių.

HOMESTEAD, PA. Darbininkams Open Hearth Mill numadino uždabj iki 33 c. ant dienos. Darbininkai ant to ne sutinka ir ketina sztraiką pakelti.

TOLEDO, OH. Matrosams czianykszių laivų sumadino uždabj ant 40%; jie ant to ne sutiko ir pakėlė sztraiką.

SHARPSBURG, PA. Dirbtuvėse brolių Moorhead pakėlė pudlerių užmokėsį iki 5 dol. ant dienos.

CHARLESTON, PA. Darbai eina czia gerai. Tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką.

READING, PA. Czianyksziain drato dirbtuvės ketina su visuo uždaryti.

CLEVELAND, OH. Sztraikas garlaivų maszinistų pasibaigė ir jie sugrįžo jau prie darbo.

SPRINGFIELD, ILL. 100 maszinistų Wabash geležinkelio pakėlė sztraiką.

ELIZABETH, N. J. Maszinistai New Jersey Central geležinkelio pakėlė sztraiką.

BOSTON, MAS. 1500 czianykszių maszinistų pakėlė sztraiką.

NEW YORK. Didėsni dalis czianykszių dirbtuvių subko ant darbininkų reikalavimų. Isz 12000 maszinistų 8000 nereikalauja sztraikuoti.

ST. ALBANS, VT. Maszinistai ir tili apdirbanti metalų darbininkai varstoj Central Vermont geležinkelio pakėlė sztraiką.

NEW HAVEN, CONN. Maszinistai Hartforde, Bridgeport, Desley, Ansonia, Norwalk, Waterbury, New Britain ir kituose miestuose pakėlė sztraiką.

ST. LOUIS, MO. Dirbtuvių siavininkai susitaikė su maszinistais, todėl czia ne bus reikalo sztraikuoti.

SOUTH MONACO, PA. Sustvėrė czia kompanija, kuri pastatys ziatame mieste naujas plieno dirbtuves.

TRIMBLE, PA. Kapitalistas Blower pirkto sziute aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglis ir parengs naujas kastynes.

READING, PA. Sztraikuoją czia 1200 darbininkų Reading Iron Co. ir Bello dirbtuvių.

HOMESTEAD, PA. Darbininkams Open Hearth Mill numadino uždabj iki 33 c. ant dienos. Darbininkai ant to ne sutinka ir ketina sztraiką pakelti.

TOLEDO, OH. Matrosams czianykszių laivų sumadino uždabj ant 40%; jie ant to ne sutiko ir pakėlė sztraiką.

SHARPSBURG, PA. Dirbtuvėse brolių Moorhead pakėlė pudlerių užmokėsį iki 5 dol. ant dienos.

CHARLESTON, PA. Darbai eina czia gerai. Tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką.

READING, PA. Czianyksziain drato dirbtuvės ketina su visuo uždaryti.

CLEVELAND, OH. Sztraikas garlaivų maszinistų pasibaigė ir jie sugrįžo jau prie darbo.

SPRINGFIELD, ILL. 100 maszinistų Wabash geležinkelio pakėlė sztraiką.

ELIZABETH, N. J. Maszinistai New Jersey Central geležinkelio pakėlė sztraiką.

BOSTON, MAS. 1500 czianykszių maszinistų pakėlė sztraiką.

NEW YORK. Didėsni dalis czianykszių dirbtuvių subko ant darbininkų reikalavimų. Isz 12000 maszinistų 8000 nereikalauja sztraikuoti.

ST. ALBANS, VT. Maszinistai ir tili apdirbanti metalų darbininkai varstoj Central Vermont geležinkelio pakėlė sztraiką.

NEW HAVEN, CONN. Maszinistai Hartforde, Bridgeport, Desley, Ansonia, Norwalk, Waterbury, New Britain ir kituose miestuose pakėlė sztraiką.

ST. LOUIS, MO. Dirbtuvių siavininkai susitaikė su maszinistais, todėl czia ne bus reikalo sztraikuoti.

SOUTH MONACO, PA. Sustvėrė czia kompanija, kuri pastatys ziatame mieste naujas plieno dirbtuves.

TRIMBLE, PA. Kapitalistas Blower pirkto sziute aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglis ir parengs naujas kastynes.

READING, PA. Sztraikuoją czia 1200 darbininkų Reading Iron Co. ir Bello dirbtuvių.

HOMESTEAD, PA. Darbininkams Open Hearth Mill numadino uždabj iki 33 c. ant dienos. Darbininkai ant to ne sutinka ir ketina sztraiką pakelti.

TOLEDO, OH. Matrosams czianykszių laivų sumadino uždabj ant 40%; jie ant to ne sutiko ir pakėlė sztraiką.

SHARPSBURG, PA. Dirbtuvėse brolių Moorhead pakėlė pudlerių užmokėsį iki 5 dol. ant dienos.

CHARLESTON, PA. Darbai eina czia gerai. Tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką.

READING, PA. Czianyksziain drato dirbtuvės ketina su visuo uždaryti.

CLEVELAND, OH. Sztraikas garlaivų maszinistų pasibaigė ir jie sugrįžo jau prie darbo.

SPRINGFIELD, ILL. 100 maszinistų Wabash geležinkelio pakėlė sztraiką.

ELIZABETH, N. J. Maszinistai New Jersey Central geležinkelio pakėlė sztraiką.

BOSTON, MAS. 1500 czianykszių maszinistų pakėlė sztraiką.

NEW YORK. Didėsni dalis czianykszių dirbtuvių subko ant darbininkų reikalavimų. Isz 12000 maszinistų 8000 nereikalauja sztraikuoti.

ST. ALBANS, VT. Maszinistai ir tili apdirbanti metalų darbininkai varstoj Central Vermont geležinkelio pakėlė sztraiką.

NEW HAVEN, CONN. Maszinistai Hartforde, Bridgeport, Desley, Ansonia, Norwalk, Waterbury, New Britain ir kituose miestuose pakėlė sztraiką.

ST. LOUIS, MO. Dirbtuvių siavininkai susitaikė su maszinistais, todėl czia ne bus reikalo sztraikuoti.

SOUTH MONACO, PA. Sustvėrė czia kompanija, kuri pastatys ziatame mieste naujas plieno dirbtuves.

TRIMBLE, PA. Kapitalistas Blower pirkto sziute aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglis ir parengs naujas kastynes.

READING, PA. Sztraikuoją czia 1200 darbininkų Reading Iron Co. ir Bello dirbtuvių.

HOMESTEAD, PA. Darbininkams Open Hearth Mill numadino uždabj iki 33 c. ant dienos. Darbininkai ant to ne sutinka ir ketina sztraiką pakelti.

TOLEDO, OH. Matrosams czianykszių laivų sumadino uždabj ant 40%; jie ant to ne sutiko ir pakėlė sztraiką.

SHARPSBURG, PA. Dirbtuvėse brolių Moorhead pakėlė pudlerių užmokėsį iki 5 dol. ant dienos.

CHARLESTON, PA. Darbai eina czia gerai. Tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką.

READING, PA. Czianyksziain drato dirbtuvės ketina su visuo uždaryti.

CLEVELAND, OH. Sztraikas garlaivų maszinistų pasibaigė ir jie sugrįžo jau prie darbo.

SPRINGFIELD, ILL. 100 maszinistų Wabash geležinkelio pakėlė sztraiką.

ELIZABETH, N. J. Maszinistai New Jersey Central geležinkelio pakėlė sztraiką.

BOSTON, MAS. 1500 czianykszių maszinistų pakėlė sztraiką.

NEW YORK. Didėsni dalis czianykszių dirbtuvių subko ant darbininkų reikalavimų. Isz 12000 maszinistų 8000 nereikalauja sztraikuoti.

ST. ALBANS, VT. Maszinistai ir tili apdirbanti metalų darbininkai varstoj Central Vermont geležinkelio pakėlė sztraiką.

NEW HAVEN, CONN. Maszinistai Hartforde, Bridgeport, Desley, Ansonia, Norwalk, Waterbury, New Britain ir kituose miestuose pakėlė sztraiką.

ST. LOUIS, MO. Dirbtuvių siavininkai susitaikė su maszinistais, todėl czia ne bus reikalo sztraikuoti.

SOUTH MONACO, PA. Sustvėrė czia kompanija, kuri pastatys ziatame mieste naujas plieno dirbtuves.

TRIMBLE, PA. Kapitalistas Blower pirkto sziute aplinkinėse 1000 akrų žemės su anglis ir parengs naujas kastynes.

READING, PA. Sztraikuoją czia 1200 darbininkų Reading Iron Co. ir Bello dirbtuvių.

HOMESTEAD, PA. Darbininkams Open Hearth Mill numadino uždabj iki 33 c. ant dienos. Darbininkai ant to ne sutinka ir ketina sztraiką pakelti.

TOLEDO, OH. Matrosams czianykszių laivų sumadino uždabj ant 40%; jie ant to ne sutiko ir pakėlė sztraiką.

SHARPSBURG, PA. Dirbtuvėse brolių Moorhead pakėlė pudlerių užmokėsį iki 5 dol. ant dienos.

CHARLESTON, PA. Darbai eina czia gerai. Tas tik ne dirba, kas dirbti ne nori. Visos dirbtuvės dirba pilną laiką.

READING, PA. Czianyksziain drato dirbtuvės ketina su visuo uždaryti.

CLEVELAND, OH. Sztraikas garlaivų maszinistų pasibaigė ir jie sugrįžo jau prie darbo.

Iš visur.

Varšavoj tarnaitė tarnavo vienuose namuose kelis metus, paskui apsidėdė. Bet ir apsidėdusi tarnaitė, tankiai atlikdavo savo būsimuosius. Vieną vakarą, grįžtanti namo, sargas rado ant kiemo pamatą kudykį; jis gaudinimui priverstas buvęs tarnaitę paimti vaiką. Persigandusi, kad ne paimtų ant policijos, jaunamartė padėdė vaiką ir patsėdė namo. Čia nutarė su vyru atiduoti radinį į pamėstų vaikų namus. Bet to Varšavoj ne galima teip umai atlikti, atėjo vaiką laikyti namieje. Moteris užsimanė jį išnaudoti. Išrėdžiusi, ant krutinės rado konvertą. Atidarius konvertą, vidury rado tris tukstancius rublių ir laisvą su prasymu priglauti vaiką ir do kumentus, pinigų gi sau pasiilikti. Kaip užmokėję už augimimą. Jeigu sargas būtų žinojęs apie pinigų, žinoma, būtų juos sau pasiilikęs.

Palestinoj, netoli Jeruzolimos, ant vietos išnykusio Salamono miesto Lachota, prancūziskieji mokslininkai, užsimanę kasi, netoli, užtikto net 11 miestų pastatų ant vieno kito. Pirminis, tūgii giliausiai esantis, buvo apgyventas 2000 metų prieš Christaus gimimą, taigi 4000 metų atgal, vėliausias gi, taigi vienuoliktasis 400 metų prieš Christaus gimimą. Seniausias miestas triobos statytas iš nedegintų molinių plytų, bet randa čia daug visokių metalinių išdirbimų, kas rodo, kad miesto gyventojai stovėjo jau ant gana augstų kultūrinio laipsnio. Antrame mieste yra jau ir peizažai; trečiame mieste rado jau rasti, surašytus trikampius radėms, tokioms, kokias vartojo babiloniečiai, rasti tie yra ant molinių tolybių. Penktame mieste rado masiną dirbimui vyno.

Mieste Antverpene, Belgijoj, pardavinėjo neseniai čia priveistą visokių žvėrių. Už vieno porą retų ančių veislių paimė po 300 markių, už porą baltų gulbių 300 markių. Už visokių veislių beždžionų užmokėjo po 12 iki 160 markių. Už malajiską meszką 260 markių, už mažą Kongo leopardą 240 markių, už didelį leopardą 580 mr.; už juodą panterą 560 markių; už prišavintą ir išmokytą zebą 2400 markių, kangurą 600 markių, už paukščių kazuarą 540 mr., už porą kondorų 440 markių, strausą 440 markių, erelį 88 markes, antilopą 220 mrk., lamą 260 mark., porą vėrblidų 1200 mrk.

Maskoliszkos valdžios nesiliauja arestatavimų ir kratų po namus. Pereitą savaitę Peterburge suareštavo apie 500 žmonių. Tarp areštuotųjų yra ne tik studentai ir darbininkai bet ir įtekmingesni mąksoliai. Suareštavę rastišką Maksimą Gorkį, redaktorių Vengorovą ir jo seserį. Areštavimai tie vienok ne su lūrina carų valdžios, bet gimdo vien didesnę jo nekontingenciją. Caru didesniais daugias pritarę. Caru didesniais ant silpnų stovi kofų ir anksčiau ar vėliau turės griuti.

Indijoje badas nesiliauja, dabar 381000 žmonių gyvena vien iš rando pagalbos, bet be abejonės skaitlis baduojančių dar labiau pasididės. Badas, apie kurio prasidėjimą taip mažai rūpinasi angliečiai randa, gali su visu palaidoti Anglijos valdžią Indijoje. Reikia tik vienybės vietinių gyventojų ir jų pasipriesinimo, o Anglija ne įstengs pasikėmimo suardyti. Gyventojai ir teip jau per ilgai kenčia nemielasirdingą išnaudojimą Anglijos.

Paryžiuje, parke Bois du Boulogne 16 d. gegužio atsituvo terpt utiszkos bicyklistų lenktynės. Svarbiausios lenktynės buvo tarp amerikono negro Tayloro, kurį iki šiol laikė už geriausią ant svieto bicyklistą, kadangi jis niekur ant terpt utiszkų lenktynių nesidavė savę pralenkti ir prancūzo Jaquellino. Sužium kartu amerikoniui ne pasiekė: dviejuose bėgiuose prancūzas lengvai amerikoną pralenkė.

Ant Lenkijos geležinkelio susekė didelis urėdinknių pragyvystės, per ką geležinkeliai nuo stėjo 21 milijono rublių. Mat urėdinkniai padavinėjo mažesnę vėgą persuničiam tavori. Vien Varšavoj suareštavo 40 geležinkelio urėdinknių.

Radomiaus gubernijoj, pietinėj Lenkijoj, išdegė didesnė dalis miestelio Koziegłow. Sudegė čia iš viso su virszum 200 triobų. Bliedį ugnies padarytą skaito ant netoli 100000 rublių; už sasekurota gi viskas buvo vos ant 8000 rublių. Ugnis užgimė laike jomarko, bet susirinkę kaimiečiai ne norėjo gelbėti degančio miestelio. Toki mat tie dievobaimingi lenkeliai.

Sąj metą neispauskaitai pasididino išveistų rusų iš Galicijos. Hamburgo laivų kompanija į trumpą laiką išsiuntė 6000 sifskarczių rusiniskiemis ukininkams, kurie dar sąj užnėję rengiasi keliauti į Szauring Ameriką. Ne gerai turbūt rusinams po globa lenkiskos administracijos, jeigu tokią daugybę žmonių ant syk kraustosi kitur geresnės duonos jieszkoti?

Laikie paskutinio gyventojų suskaitymo Italijoj, didžiausiu miestu pasirodė Napole, jame buvo 700000 gyventojų; Medijolaue 490000, Rymo 462000 (laikie Rymo ceciorystės buvo čia 3 milijonų gyventojų). Turine 335000, Genuoje 235000, Venecijoj 151000 (laikie Venecijos patvaldytės mieste buvo 800000 gyventojų, jis buvo turtingiausiu ir gražiausiu miestu ant svieto).

Miestelį Hoszcza, Volyniaus gub., pradėjo sąj metų prapulpė jaunas vyrasikis ir mergina. Jie buvo įsimylėję, bet tėvai ne daleido apsivesti. Visi tikėjo, kad sūtiel jūnui žmonės išleis, kas rodo, kad miesto gyventojai stovėjo jau ant gana augstų kultūrinio laipsnio. Antrame mieste yra jau ir peizažai; trečiame mieste rado jau rasti, surašytus trikampius radėms, tokioms, kokias vartojo babiloniečiai, rasti tie yra ant molinių tolybių. Penktame mieste rado masiną dirbimui vyno.

Mieste Kalgan, Činuose, vokiaszkos kariaunos užimtose ginčik krautuose atsikio smarki eksplozija, kurios trys kareiviai liko į smotus sudraskyti, o vienas oficeris ir keturi kareiviai mirtinai užgauti. Vokiečiai tiki, jog eksplozija chiniečiai tyezia pagimėd.

Mieste Kalgan, Činuose, vokiaszkos kariaunos užimtose ginčik krautuose atsikio smarki eksplozija, kurios trys kareiviai liko į smotus sudraskyti, o vienas oficeris ir keturi kareiviai mirtinai užgauti. Vokiečiai tiki, jog eksplozija chiniečiai tyezia pagimėd.

Upes Elbos įtakoj į Szauringes jures žvejai vėl pradėjo semti gentarą, kuris vėl, nežinia koki būdu ir iš kur, čia atsirado. Dabar gentarį graibio tik Baltiko jūroje. Pirma radosvo ir Szauringinė, bet buvo čia jau išnykęs, dabar vėl ir čia pradeda atsirasti; matomai jūrių lūys turėjo įsitraukti krantą, kuriame buvo daug gentaro.

Sąj metą į Jerozolimą atkako labai daug pelegimų. Dėl stoko lytaus ir neispauskaitų karsczių tarp pelegimų platinais visokios ligos. Viso svvento miesto aplinkinės, pievos ir dirvos, visai nustos lakiojančių žiogu teip, kad matytik juoda žemė.

Mieste Ekaterinoslavij, pietinėj Maskolijoj, neseniai pasimirė katalikizkas kunigas Aloizas Krinicki. Kunų pakavojo ant vietinių katalikizkų kapinių. Dabar patėmėjo, kad kunigo kapas atkatas ir grabas su kunu išmistas. Kas tą padarė ir kur padėjo kuną, to iki šiol ne susekė.

Garsus amerikoniszkas milijonierius Carnegie pasukavo miestui Glasgow'ui, Skotijoj, 5 milijonus doliarų ant parengimo čia viešos bibliotekos. Carnegie mat paeina iš Glasgow, 52 metai atgal jis iš čia iškeliavo į Ameriką, kur pastojė milijonierium.

Bendzine, Pietinėj Lenkijoj, užgruvo kastygų olos ir užbėrė būvusius olų darbininkus. Klek iš viso prie to žmonių praužu, dar nežinia. Iš užgruvusių olų ištraukė 15 negyvėlių, bet turi dar but daugiau užmūstų, truksta dar daug darbininkų.

Peterburge, ant Viburgo Pusės, medvilnės dirbtuvės užgimė darbininkų maištai. Pasaukta kariauna griebėsi tikrai maskoliszkos valdymo darbininkų būdo. Prie vaikymo darbininkų daug jų liko užmūstų.

Italijoj, netoli Potenza, nukilęs nuo kalno didelis olos smotus nupulė ant kaimo Stocenza ir sugriovė didesnę dalį namų. Iš po triobų griuvėsių ištraukė iki šiol 15 negyvėlių, bet užmūstų yra daugias.

Prusų rands tarp kitų tautysczių, išvijoj į Prusų ir keturi amerikonus.

Ant salos Maltos, priemenioj gyvenimo czianykszcio katalikizsko archyviskopo explodavo, nežinia keno pamesta, dinamitinė bomba, kuri vienok nedaug bliedies pridirbo; žmonių neužgavo.

Prancūzas Godard rengiasi ateinančiuose metuose ant orlaivio keliauti iš Paryžiaus į Ameriką, taigi apie 6000 kyliometru. Orlaivys jo galės paimti 25000 kylogramų sunkenybės.

Amerikonizskas milijonierius Carnegie padovanuoją Sakotijos universitetams: Edinburg, Glasgow, Aberdeen ir St. Andrews 10000000 dol.

Angliszkos valdybose ant salos Naujos Gvineos, Australijoj, cziabuviai veng Fly apskrycio pagavo do angliszkų misijonieriu, sudraskė juos ir mėš suvalgė.

Nuo pradžios sąj metų iš Lenkijos išėjo svetur ant uždabų 200000 žmonių. Daugiausiai jų yra Prusuose, kiti iškeliavo į Ameriką.

5 d. gegužio ir ant Kaukazo, mieste Tiflise (Maskolijoj), buvo darbininkų maištai. Pasaukta kariauna prie vaikymo daug darbininkų suseidė.

Braunzeveige (Vokietijoj), netoli Hohenkirchen, kastygnė "Germania" atsikio smarki eksplozija, kurios keturi darbininkai liko ant vietos užmesti.

Londonė 16 d. gegužio atsituvo lictacija (aukcionas) senų knygų ir rankarsczių. Už rankarsztį Biblijos, parašytą 1410 m. užmokėjo 6000 doliarų.

Pagal maskoliszkos rando paragintas žinias, nuo 1882 iki 1899 m. iš visokių Maskolijos krasztų persikraustė į Siberiją 1155095 žmonių.

Per paskutinį gyventojų suskaitymą, kolonijoj Pietinėj Australijoj pasirodė 362595 gyventojai.

Priesais, Campo Dolcino, Saivecarijoj, nusiritus nuo kalno sniego lavina užmūšė 8 itilijonus.

Astrachaniuje sudėgė laivai važiojanti kerosina. Sudėgė išvisio 14 kerosinu prikautų laivų.

Mieste Sandomire, pietinėj Lenkijoj, pasimirė katalikizskas vyskupas kun. Sotkiewicz.

Nauji isradimai.

Dras Bleyer pritaikė speicjalizską savo iszrastą, elektriską lampą ant gydymo džiavoserganczių, kokios ne paisant ant visokių apgarisinių apie neva stebuklingus vaistus, daktarai viagi iki šiol ne moka išgydyti. Dras Bleyer ant gydymo vartoja parvuoat elektriską sviesę, teip vadinamus chemiszkus spindulius, kurie pereina per žmogaus kūną, taigi prieigriebia ir į plaučius. Darytos bandavonės, teisybė drauge su kitokiais gydymo būdais, išdėvė kuo geriausius vaistus. Iš 60 gydytų su pagalba elektriskos sviesios džiava serganczių ir tai jau su geru užveicimu padavė iki didžiausio tobuliausiu. Su 30 paveikslais, 129 puslapiu.

Kaip gyvena Augmenys? Yra tai moksliniskasis aprašymas apie vyriausius žemes augalus, juo sudėjima, atmainas, gyvi ir plotėjimai nuo pat meikiausio pavaldio iki didžiausio tobuliausiu. Su 30 paveikslais, 129 puslapiu.

Amerikonizskas iszradėjas Tesla, kaip raszo laikarszczi, iszrado būdą persiuntimo elektrikos nereikalaujant ant visai dratų. Tesla suauodoja elektriską vilnis, liuosai bėgancias per orą, ant elektriskų žiburių. Tokiu būdu ne reikia visai pajiegos stacijas jungti su vieta, kur norime turėti žiburių, elektrika perbėga per orą be dratų. Tesla padirbo jau specializskas savo iszrastas elektriskas lampas, kurių nereikia jungti dratais su elektrikos stacijomis.

Amerikonas Tom Baldwin dirba naują orlaivį ant kitokių pamatų negu iki šiol iszrasti kitur, galintį lėkti prieš vėją. Baldwin naujas orlaivys ne turės baliono pasikėlimo, kadangi toks reikalauja daug ruimo ir per tai smarkesnis vėjas nustumia jį nuo kelio—bet sparnus sudėtas teip kaip paukščioji sparnai. Saitas naujas orlaivys dar ne padirbas ir ne iszbandytas; tikra jo vertė pasirodys tik prie bandavonių.

Laikrodžių dirbėjas Grateray padirbo laikrodį, kuris ant syk parodo valandas ir jų dalis ne vienoj vietoj, bet kiekvienoj vietoj ant svieto. Prie paprasto laikrodžio jis pritaikė žemlapio žemės padalno, jį į 24 dalis ir apacioj pritaikė dirželį su paženklinimu 24 val. Dirželis tas sukasi ir tokiu būdu parodo laik kiekvienoj vietoj ant žemlapio.

Amerikoj pradėjo dirbti popierį iš žievės medvilnės sėklų, kokių daug atlieka nesunaudojamų prie iszspauidimo iš sėklų aliejus. Popiera tokiu graži, balta, nuo saulės ne gelsta, o jį ant pigesnė už padirbtą iš kitokių medegų.

Sveicaras isz Berno, Gartner, iszrado būdą nuimtinėjimo pavėikelių ir visokių abrozdytų naturalizskos parvos. Gartnero fotografijos teip puikiai iszrodo, kaip kad būtų tepioriaus nutepilotos.

Angliszkas inžinierius Cecilus Varvik pritaikė Marconio telegrafą be drato ant vartymo nuo laivo arba ir nuo kranto po vandeniniu ardymai priesių laivų torpėjų.

Vietinės Zinios.

Augstutinio North-western geležinkelio trukio likosi ant vietos užmūstas Karolius Bisping, o Bernard Levy mirtinai sumunkytas. Vėdantis trūkį masinistas matė sėdincius ant sėdinių du vyrizskius, bet ne galėjo jų trukio sulaukyti. Minėti vyrizskiai norėjo pereiti į kitą pusę kelio ir užėjo ant elektrizskos sėdinės, elektrizska pajiega juos parmūšė ir apvėligino teip, kad ne galėjo pries bėgančių trukų pasitraukti nuo sėdinių.

Ties 82 str. elektrizskas karas Halsted linijos užėjo ant skersai sėdinių vadiuojanczių vėikmo, kuriame sėdėjo 8 jauni vaikai. Vėdiką sudaužė ir jamė sėdincius iszmėtė ant ulyczių. Prie to vienas vaikas liko, sunkiai apkulitas, kiti gi, nors skaudžiai užgauti, bet ne pavojingai.

Pereitą savaitę Chicagoj pasimirė iš viso 467 žmonių, kuriame tai skaitiluje buvo 280 vyrizskių ir 187 moterizskių. Daugiausiai mirczių, nes 43, buvo nuo džiavos. Gimimų buvo 419, taigi ant 48 mažiau negu mirczių. Serganczių limpanczioms ligoms sveikatos užveizdai užmėduota 106.

Pereitos nedėlios dieną Giedorį draugystė D-ro Kudirkos, Freibert Turner halė, turėjo savo pirmatnij balių. Ant balius susirinko diktai žmonių, vi si linkinimosi gražiai. Isz balius jauna draugystė ant savo reikalų surinko kelias desimtis doliarų grėno pelno.

Chicago atkako prancūziskas ambasadorius Cambon, ant pakvietimo czianykszcio universiteto. Profesoriai parengė kalbas prancūziskoj kalboj ir prėmė labai karstai ir szirdiagai atkaskų sveicą.

Chicago verbavimo biuras renka vėl jaunus vyrus, norincius pastoti ir amerikoniszką kariaunę. Pereitos nedėlios diens iszvežė 35 suverbuotus. Laivynė teipogi reikalauja jurininkų.

Draugysczių Reikalai

In sanariūs S. Daukanto Dr-tes, Chicago.

Pagal Dr-tes nutarima, įvykusi ant paskutinio jos susirinkimo, vis sanariūs S. Daukanto Dr-tes privalo susirinkti su baltomis pirzintalėmis ir Dr-tes ženkliu (J. Petrosauskį, 168 W. 18th st. kerte gegužio, ant 12-30 val. vidurnakties, 26 dienos gegužio, isz kur Dr-tes iszmarzios "in d'opore" ant apvalkszcioimo iszvy-nijimo tauliskos veltavos Liuosybes Dr-tes. Upepildytas szio paraginimo sanariūs tapo nubausti, kaip nutarta ant paskutinio susirinkimo. Jeigu vėiz minetoje apvalkszciojimo dieneje lytu, per ka nebutu galima ulycziomis marsuotis, tuomet sanariūs privalo susirinkti su czietai į apvalkszciojimo sale, po nr. 585 Centre ave., kerte 18tos ul. ant 2 val. po pietu.

S. D. Dr-tes Vyriausybė Iszvyntojimas lietuviszkos veltavos. Chicago, Dr-tes Liuosybes tures apvalkszciojima iszvyntojimo savo naujos tautiskos veltavos 26 d. gegužio, 1901m. National saleje, 585 Centre ave., kerte 18tos ul. ant kuro bus geri kalbetojai, deklamatojai, dainos ir musika. Ant szio apvalkszciojimo kalbos ir D-ras J. Salupus isz Scranton, Pa. Todel visus lietuvis ir lietuviszkas szirdingai kviecia atsilankyti.

Dr-tes Liuosybes.

Pasventinimas naujos mokslo-nes.

Chicago, 2 d. berielio, 1901, parapija Apvelzdos Dievo izkilmingai apvalkszcio pasventinima savo naujos mokslo-ines prie Union ir 18tos ulyczių, kuri taps apversta ant tuomalikines jos baizyos. Pasventinimo ceremonija atsisbus izkilmingiausioje formoje, ism-joje dalyvauja lietuviszkos ir lenkizskos draugystės ir daugybė kunigu, kurie laik pasventinimo skais pamokulus. Todel upraszus visus parapijos ir parapijos ir visus lietuviszkas draugystes susirinkti pilnoje parodoje ant 10 val. ryto prie smotios baizyos po nr. 240 W. 18 th. st. ir isz czių prasides procesija prie naujosios mokslo-ines ant Union ir 18tos ul. Su godone.

Kn. Ed. Stefanoviczia, klebonas parap. Apvelzdos Dievo. Pikelinkas! Pikelinkas! Chicago, Dr-tes sv. Kazimiero Kar. tures savo piklinka nedėlioje, 2 d. berielio, Schuth'o Parke, 22nd st. ir Desplains River, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Intengs vyrai su moteria 25c. Intei Metropolitani Elevatori iki 48th ave., o ten La Grange street'ari. Isilpkit ant Desplains ave. ir isz ten sikit tik 2 blokus in sziaurini atki parkui. Ant piklinko bus restau-racija ant parsimdymo, isz kurios galima padaryti gėra bini. Todel norinti ja parsimdyti atsisaukite pas M. Savanaviciu, 45 W. 25th st. Chicago, Ill. Visus lietuvis ir lietuviszkas szirdingai kviecia ant musu piklinko.

Susivienijimo Liet. Laisv. Seimas. Broliai Laisviamiai! Rinkinkite ant Laisviamio Seimo, kuris atsisbus 2 d. berielio (Juni) 1901, 10 p. pietu, 134 Wyomington ave., Raub Hall, Scranton, Pa. Visos kuopos teikias iszsiusti pasiuntinius, nes jau po vienu metu gyvavimo Susivienijimo L. L. bus ant apdirbimo daug dalyku.

Lowell Mass. Dr-tes D. K. Algirdo laikys 2ra metini baliu subužį 26 Gegužio, Burksaleje, 100 Middle str. Prasides 7 vakare. Intengs vyrai 30c., moteris ir merginoms 15c. Grajs gėra musika ir bus puikus paslinkimimas. Todel visus lietuvis ir lietuviszkas, vietinius ir aplinkinius kviecia antilankyti.

So. Boston, Mass. Parapija St. Petro tures savo trečia metini baliu dieneje "Decorat'ion Day", 30 gegužio, Paine saleje, 9 Appleton st., Castle Square, Boston, Mass. Prasides 8 val. vakare. Grajs D. L. K. Vitauto lietuviszkas benas. Intengs vyrai su moteria \$1.00, pavienės merginoms 50c. Intengs lietuvis ir lietuviszkas, vietinius ir aplinkinius kviecia antilankyti.

Nashua, N.H. Dr-tes St. Kazimiero tures savo baliu 18 Gegužio, Franklin Opera House saleje, ant Lowell Depot, Prasides 6 val. vakare. Grajs gėra lietuviszką muziką, Intengs vyrai 25c. noteris ir merginoms dykai. Visus lietuvis ir lietuviszkas, vietinius ir aplinkinius kviecia antilankyti.

Haverhill, Mass. St. Kazimiero Karolizska Dr-tes tures savo baliu seredoje 29 gegužio, 7 valanda vakare, Tanners saleje, 24 Main str. Intengs vyrai 25c., moteris ir merginoms dykai. Draugyste karolizskos uniformos marsuotis ulycziomis į balius sale. Visus lietuvis ir lietuviszkas, vietinius ir aplinkinius kviecia antilankyti.

Aukos ant kankintinų. A. Markvicius, Giberton, Pa. už Damiljancoz tikietus.....6.00 S. Mack, Elizabeth, N. J. už tuos paeizis tikietus.....45 Buvo kasoje \$31.38 Syklu \$37.33

NAUJAUSIOS KNYGOS.

Tiktyba ar mokslo? Tyrinėjimai ti-keimiskiai, moksliškai ir draugiszkai politiskai. Antra laida su drage, 211 puslapiu.....50c. Kaip gyvena Augmenys? Yra tai moksliniskasis aprašymas apie vyriausius žemes augalus, juo sudėjima, atmainas, gyvi ir plotėjimai nuo pat meikiausio pavaldio iki didžiausio tobuliausiu. Su 30 paveikslais, 129 puslapiu.....35c. Ar vyskupas Valančius (Vilponauskas) nebuvo vilgiltis lietuvisztas? Parazytas Kn. Dembskio. Izeista kasatels Susivienijimo Liet. Laisv. Am. 37 puslapiu.....15c.

Istorija Chicago Lietuvos, ju parapiju ir kn. Kraucziuno prova su laikarszcio "Lietuva" buvusi balandžio mėnesioje, 1899 m. 585 puslapiu didelio formato, aluszkas druko. Fotografijos yra abieju pusiu advokatu, kn. Kraucziuno, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir pavelgiali Chicago S. Jurgio lietuviszkos baizyos. Popieris apdailas.....\$2.00. Audinys, kietais apdarais, aukstiais titulais.....\$2.50. Szias visas knygas galima dabar gauti "Lietuvos" redakcijoj.

Reikalings partneris prie lietuviszko lazdeli fabrizco. Czijs dirbsi visokio budo lazdelės parasonams, ir visoki kiti tam panaszus daktai. Szeme bityje įplaukimal yra po \$100.00 ant nedėlios, taigi uždėris gėra. Partnerio reikalauju su \$250.00. Apart to turi būti doras, darbusis ir blavias vyras. Adresuokit: H. Smith, Brooklyn, N. Y. 112 Front St.

Pigios Farmos Wisconsinet! Jeigu kuris isz lietuvisz noretų "pikiti" farma tegul atsisaukia pas mane, nes aš esu farma augu. Jos Urbas, 3816 Auburn ave., Chicago, Ill. (6-41)

BIOLOGIA.
Mokslas apie gyvų daiktus.

Pagal prof. Nubaumą

Geras girdėjimas palengvina pelėdoms atekyrimą kuo mažiausiu sušnabzdėjimu, visokių balsų vabalų ir mažesnių žvėrių, kokias pelėdoms maitina, kaip antai pelių, gerai išsidirgę girdėjimo organai palengvina pelėdoms suradimą maisto ir apsaugojimą nuo visokių priesių.

Reikia čia dar pridurti, kad visi naktiniai gyvūnai kruta, atsargiai, tykliai: lėkimo pelėdoms arba šiknotsparnio visai ne girdėt; katės teipogi vaikščioja tykliai, atsargiai, kad ne baidytų pelių, ant kurių medžioja. Tas išėina naktiniais gyvūnams ant naudos, kadangi per tai jiems lengviau nepatėmtyms iš netyčių užpulti ant mažesnių gyvūnų, kuriuos gauda ant maisto ir apart to, pats girdėdami mažiausiu sušnabzdėjimu, gali geriaus pasislėpti nuo priesių.

Yra ant svieto tarp gyvūnų ir kitoki prisitaikymo būdai prie naktinio gyvenimo, nors šitie pasitaiko rečiau. Apie vieną iš tokių būdų pakalbėsime trumpai. Tuli gyvūnai, kaip antai gyvenanti ir tulose Lietuvos kraštuose Sveto Jono vabalai, teipogi daugelis vabalų krastų kraštų, teip kaip gelmių žuvis, iszrodo fosforiską sviesę, taigi šitie naktiniai gyvūnai yra kaip gyvi, laikojanti žiburėliai. Sviesa ta išėina ant naudos gyvūnams: su jos pagalba jie baido savo priesius ir geriaus, suranda viens kitą, kas ypač išėina ant naudos prie veisimosi; mat patatėms su patiniais pasilengvina susiradimas.

G. Prisiitaikymas prie klimato.

Ant plataus žemės paviršiaus, kaip visi žinote, ne visur vienoks yra klimatas: vienu per istisus metus oras yra karštas, kitur vėl yra amžiaus žema, kitur vėl šiluma ir šaltis mainosi pagal metų dalis; vienu oras sausas, kitur vėl drėgnas. Tas paeina nuo atsilinimo vietos nuo ekvatoriaus, nuo didesnio ar mažesnio pasikėlimo paviršiaus, nuo vėjų, nuo šiltų arba šaltų jurių tekėjimų ir nuo daugelio kitokių priezascių.

Lygiai augmenys kaip ir gyvūnai, gyvenanti ant plataus žemės paviršiaus, kuo geriaus prisitaikė prie tų visokių klimatizkų sanlygų, o kad klimatai mainosi pagal metų dalis, tai organizmai turi taikytiesi ir prie permainų buvančių visokiose metų dalyse.

Apie visus prisitaikymus ne kalbėsime, kadangi aiškiniams visko užimtų per daug vietos ir ne vis įskaitytojai viską suprastų, tai pakalbėsime vien apie svarbesnius prisitaikymo būdus, koki tankiausiai ir lengviausiai duodasi patėmyti.

Ne vienam iš skaitytojų gal pasitaikė buti ant augstų kalnų? Toks galėjo užtėmyti, kad tie pats augmenys, koki žemai, slėnyse, augstų išanga, juo angėliau, juo eina mažyn. Spygliniai medžiai, kurie slėnyse išanga augstai, ant kalnų viršūnių pavirsta į krumus augančius pažemėj. Tulos gluosnių veisės, kokios žemai auga kaip ant augstų medžių, ant kalnų viršūnių auga prie žemės kaip žolė.

Kaip ant augstų kalnų, kur šaltis visada yra didesnis negu apačioj, medžiai pavirsta į mažus krumus, lygiai teip jau yra ir šaltuose poliarizkuose lygiai siauriniuose kaip ir pietiniuose kraštuose: ir ten nėra augstų medžių, bet vien žemi krumeliniai.

Tas yra vienu iš augmenų prisitaikymo būdų prie klimatizkų sanlygų ir paeina nuo to, kad lygiai ant augstų kalnų kaip ir poliarizkuose kraštuose žemė yra šiltesnė už orą, todėl augmenys, augdami prie žemės, teip kaip našules žmogus prie pečias, šildosi, naudojasi iš didesnės žemės šilumos, o jį augmeniai neathubinti reikalinga. Atsilas siauriniams žemės kraštams, augę čia medžiai turėjo perkeisti savo organizaciją teip, kad galėtų naudotis iš didesnės žemės šilumos, jie ne augo į augstus kaip šiltesniuose kraštuose, bet klijosi prie žemės, tie gi, kurie ne galėjo teip perkeistis, šaltame poliarizkų kraštų ore ir ant augstų kalnų turėjo išnykti, negalėdami pakelti didelio tų kraštų oro šalčio.

Kad ant augstų kalnų temperatūra oro yra mažesnė negu temperatūra žemės, tą ištyrė mokslinečiai. Jie persitikirino, jog Alpų kalnuose, augstybėse 1000 metrų (3300 pėdų) arba netoli vieno viorst) šiluma žemės yra ant 1,5°, pagal Celsiusus termometrą, didesnė už šilumą oro to vietoj, o augstybėse 2200 metrų (6600 pėdų) arba su viršum 2 viorst) skirtumas siekia jau 3,6°.

Augimas pažemėms šaltų kraštų augmenims atgabena dar kitą naudą: šaltose žemėse augančius prie žemės augmenis užkloja sniegas su visu ir tokiu būdu juos saugoja nuo didelių žiemos šaltų, po sniegu jie gali kaip po patalais.

Ir musų kraštų augmenys prisitaikė prie žiemos šalčio. Prie tokių prisitaikymų priguli numetimas lapų (šiltų kraštų augmenys ne žudo lapų per istisus metus); kitų šakos

Pajieszkiojimai. Pajieszkau savo Brolio, Franciszkas Szimkevicius, Kase gub. Raseinu pav., kaimo Jurgaičiu; gyvena valstieje Connecticut. Jis pats ar kas kitas teikis duoti žine ant adreso: Hilaras Szimkevicia, (7-6) 4532 Hermitage ave., Chicago, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio, Jurgio Garbuzio isz kaimo Kianku ir Kazimiero Ruzlo isz kaimo Lepinickiu, ausz Kau-nu gub. Raseinu pav. Jie pats ar kas kitas teikis duoti žine ant adreso: Stanislovas Dukasas, Pueblo,

